

VUOSIKERTOMUS 2023 ÅRSBERÄTTELSE

551

UUTTA ASIAKASKONTAKTIA
NYA KUNDKONTAKTER

1 853

YRITYSTAPAAMISTA
FÖRETAGSMÖTEN

84

PERUSTETTUA UUTTA YRITYSTÄ
NYGRUNDADE FÖRETAG

SISÄLLYS • INNEHÅLL

- 4** Osaamisen rinnalle noussut haaste työvoiman saatavuudesta
Parallellt med kompetensen har utmaningen med tillgång på arbetskraft dykt upp
- 6** Suurteollisuuden investoinnit ovat mahdollisuus myös alueemme pk-yrityksille
Storindustrins investeringar utgör en möjlighet även för små och medelstora företag inom vårt område
- 8** KOSEKin tilastot vuonna 2023 / KOSEKs statistik år 2023
- 10** Yrityshittäminen / Företagsutveckling
- 11** KOSEK on ottanut paikkansa Perhon yrityskentässä
KOSEK har intagit en plats på företagsfältet i Perho
- 12** Yrittäjyys kiinnostaa epävarmoinakin aikoina
Intresse för företagande även i osäkra tider
- 14** Elinkeinomarkkinointi
Marknadsföring av näringsgrenar
- 15** Kokkola-osasto madaltaa yritysten kynnystä osallistua Alihankintamessuille
Karlebymontern sänker tröskeln för att delta i Underleverantörsmässan
- 16** Kokkola Material Weekissä jälleen ennätysmäärä yleisöä
Kokkola material Week drog igen en rekordstor publik
- 18** Tapahtumat / Evenemang
- 19** Tapahtumat 2023 / Händelser 2023

20 Hankkeet / Projekt

21 YES! Keski-Pohjanmaa -hank. Tavoitteena uusi oppimisympäristö maakunnan elinvoiman turvaamiseksi

Projektet YES! Keski-Pohjanmaa. Målet är en ny inlärningsmiljö för att trygga landskapets livskraft

23 Bothnia Green Energy -hanke. Innovatiivisia energiaratkaisuja rajat ylittävällä yhteistyöllä

Projektet Bothnia Green Energy. Innovativa energilösningar med gränsöverskridande samarbete

26 Target Circular. Liiketoiminnan kehittämistä kansainvälisessä yhteistyöhankkeessa

Target Circular. Utveckling av affärsverksamhet i ett internationellt samarbetsprojekt

27 Retkibussi-hanke päätökseen

Projektet Retkibussi avslutades

28 Tuloslaskelma / Resultaträkning

29 Tase / Balansräkning

30 KOSEKin organisaatio

KOSEKs organisation

31 KOSEKin henkilöstö 2023

KOSEKs personal 2023

Osaamisen rinnalle noussut haaste työvoiman saatavuudesta

Vaikka epävarma maailmantilanne näkyi toimintavuonna osassa alueemme yrityksiä, isossa kuvassa yritysten tulevaisuuden odotukset säilyivät luottavaisina. KOSEK jatkoi vahvaa työtään osaamisen kehittämisen parissa, mutta sen rinnalle on noussut yritysten huoli osaavan työvoiman saatavuudesta. Myös KOSEK panostaa tämän haasteen ratkaisemiseen, mistä yhtenä esimerkkinä toimintavuoden aikana toteutettu YES! Keski-Pohjanmaa -hanke, jossa valmisteltiin maakunnallista yrittäjyyskasvatuksen oppimisympäristöä. Toteutuessaan oppimisympäristö pa-

Parallellt med kompetensen har utmaningen med tillgång på arbetskraft dykt upp

Även om en del av företagen inom vårt område under verksamhetsåret kände av det osäkra världsläget såg företagen i stort sett med tillförsikt på framtiden. KOSEK fortsatte sitt starka arbete inom kompetensutveckling, men parallellt med detta har företagens oro över tillgången på kompetent arbetskraft dykt upp. KOSEK satsar också på att lösa denna utmaning, ett exempel på detta var projektet YES! Keski-Pohjanmaa, som genomfördes under verksamhetsåret och som arbetade med en regional inlärningsmiljö för företagarförstran. Om inlärningsmiljön förverkligas skulle företa-

rantaisi alueemme yritysten mahdollisuuksia saada työntekijöitä maakunnan omista nuorista.

Työvoiman saatavuus haastaa niin julkisen sektorin, oppilaitokset kuin yritykset, eikä työvoimakysymykseen ole olemassa yhtä yksittäistä ratkaisua. Tarvitaan pitkäjänteistä työtä, joka alkaa jo perusopetusikäisistä nuorista, joihin myös edellä mainittu hanke keskittyy. Julkisen sektorin tehtävänä on tukea työvoiman saantia tekemällä alueesta houkutteleva työntekijöille ja heidän perheilleen. Oppilaitoksilta vaaditaan laadukasta ja nimenomaan alueemme yritysten tarpeisiin vastaavaa koulutusta. Yrityksiltä puolestaan edellytetään ennakointia, esimerkiksi pitämällä nuoriin yhteyttä jo opiskeluaikana ja tarjoamalla heille harjoitelpaikkoja. Silloin opiskelijat tietävät paremmin, millaisia työmahdollisuuksia heidän oma kotiseutunsa tarjoaa.

KOSEKin hallitus uudistui jonkin verran, ja puheenjohtajan näkökulmasta hallitustyöskentely on lähtenyt hyvin liikkeelle. Hallituksen kokoonpano on tasapainoinen, ja erityisen suuresti arvostan sitä, että olemme saaneet hallitukseen vahvan elinkeinoelämän edustuksen. Ei valvomaan omia etujaan, vaan tuomaan KOSEKin päätöksentekoon yritysmailman näkemyksen.

Kesän ja syksyn aikana uusi hallitus keskusteli hyvässä hengessä KOSEKin roolista. Keskustelua jatketaan vuoden 2024 puolella, ja aihetta käsitellään luonnollisesti myös yhdessä omistajien kanssa. Kun omistajien odotukset on selkeästi määritelty, silloin KOSEKin hallinto ja operatiivinen johto voivat toteuttaa tahtotilaa parhaalla mahdollisella tavalla.

LAURI LAAJALA

KOSEKin hallituksen puheenjohtaja

gen inom vårt område få bättre möjligheter att värva landskapets unga personer som arbetstagare.

Tillgången på arbetskraft utgör en utmaning för såväl den offentliga sektorn, läroanstalterna som företagen, och det finns ingen enskild lösning på arbetskraftsfrågan. Det behövs ett långsiktigt arbete, som börjar redan med grundskoleelever, vilka också det ovan nämnda projektet fokuserade på. Den offentliga sektorns uppgift är att bidra till att arbetskraft kan värvas genom att göra området attraktivt för arbetstagare och deras familjer. Det krävs att läroanstalterna ordnar högklassig utbildning som uttryckligen tillgodoser behoven hos företagen inom vårt område. Av företagen krävs i sin tur proaktivitet, till exempel genom att hålla kontakt med de unga redan under studietiden och erbjuda dem praktikplatser. Då får de unga bättre kännedom om vilka arbetsmöjligheter det finns inom deras hembygd.

KOSEK:s styrelse omorganiserades något, och ur ordförändens perspektiv har styrelsearbetet fått en bra start. Styrelsens sammansättning är balanserad, och jag uppskattar särskilt att näringslivet nu är starkt representerat i styrelsen. Inte för att bevaka sina egna intressen, utan för att bidra med näringslivets synpunkter till KOSEK:s beslutsprocess.

Under sommaren och hösten diskuterade den nya styrelsen i god anda KOSEK:s roll. Diskussionen kommer att fortsätta under 2024, och temat kommer naturligtvis också att behandlas tillsammans med ägarna. Ägarnas förväntningar är tydligt definierade, vilket ger KOSEKs förvaltning och operativa ledning de bästa möjligheterna att arbeta för visionen.

LAURI LAAJALA

KOSEKs styrelseordförande

Suurteollisuuden investoinnit ovat mahdollisuus myös alueemme pk-yrityksille

KOSEK jatkoi vahvaa tekemistään mikro- ja pk-yritysten kehittämisen parissa. Olemme tänä päivänä tunnettu ja luotettava kumppani niin yritystoiminnan ensi metreillä kuin yritysten kasvussa ja kehityksessä sekä omistajanvaihdoksissa. Suurteollisuuden julkistamat uutiset jopa miljardiluokan investointihankkeista Kokkolaan ovat vahvistaneet alueella vallitsevaa positiivista virettä. Alueeseemme kohdistuva mielenkiinto näkyi hyvin myös KOSEK:n järjestämässä kansainvälisessä Kokkola Material Weekissä. Tapahtumaviikko keräsi paikalle yhteensä 1 700 kävijää, minkä lisäksi livestreamin kautta alustuksia ja keskusteluita seurasi yli 1 900 katsojaa.

KOSEK:n sijoittumispalveluille oli toimintavuoden aikana kiitettävästi tarvetta, sillä Kokkolaan sijoittuu uutta yritystoimintaa eri puolilta Suomea. KOSEKilla on lisäksi oma tärkeä roolinsa suurteollisuuden hankkeisiin liittyvässä Invest in-toiminnassa. Suurinvestoinnit tarjoavat monia mahdollisuuksia alueemme pk-yrityksille, mutta investointien suuresta kokoluokasta johtuen pk-yritykset eivät aina pysty niihin yksinään vastaamaan. Siksi KOSEK on yritysten apuna luomassa laajempia useiden pk-yritysten muodostamia työyhteisöjä, joiden osana yksittäisellä pk-yrityksellä on paremmat mahdollisuudet päästä mukaan suurhankkeisiin.

Jotta yrityksille on tarjolla osaavaa työvoimaa myös pidemmällä tähtäimellä, KOSEK tekee tiivistä yhteistyötä alueen oppilaitosten ja Kokkolan seudun työllisyyden kuntakokeilun kanssa. On äärimmäisen tärkeää, että kaikki toimijat keskittyvät nimenomaan oman alueemme tarpeisiin. KOSEK saa yrityksiltä paljon tietoa yritys-

Storindustrins investeringar utgör en möjlighet även för små och medelstora företag inom vårt område

KOSEK fortsatte sitt starka arbete med att utveckla mikroföretag samt små och medelstora företag. I dag är vi en känd och pålitlig partner såväl i början av företagsverksamhet som i företagets tillväxt- och utvecklingsfaser och ägarbyten. De nyheter som den stora industrin har publicerat om investeringsprojekt värda upp till miljarder euro i Karleby har stärkt den positiva atmosfären inom området. Intresset för vårt område framgick också klart under den internationella Karleby Material Week som ordnades av KOSEK. Evenemangsveckan drog totalt 1 700 besökare, och dessutom hade livestreamingen av presentationerna och diskussionerna mer än 1 900 följare.

Under verksamhetsåret fanns det ett stort behov av KOSEK:s etableringstjänster till följd av att ny företagsverksamhet från olika ställen i Finland etablerar sig i Karleby. KOSEK har dessutom en egen viktig roll i Invest in-verksamheten som anknyter till storindustrins projekt. Storskaliga investeringar ger många möjligheter för små och medelstora företag inom vårt område, men på grund av att investeringarna är så stora kan de små och medelstora företagen inte alltid klara av utmaningarna med dem på egen hand. Därför står KOSEK till tjänst för att skapa större konsortier av små och medelstora företag, där dessa vart för sig har bättre möjligheter att bli inkluderade i storprojektet.

För att företagen ska få tillgång till kompetent arbetskraft även på längre sikt har KOSEK ett nära samarbete med läroanstalterna inom området samt kommunförsöket med sysselsättning i Karlebyregionen. Det är oerhört viktigt att alla aktörer fokuserar specifikt på behoven

ten tulevista työvoimatarpeita, ja tätä tietoa välitämme edelleen oppilaitoksille, jotta niistä valmistuu uusia osajia ensisijaisesti maakunnassa toimiville yrityksille. Myös yrittäjyyskasvatus on yksi keino sitouttaa keskipohjalaisia nuoria alueemme oppilaitoksiin ja yrityksiin. KOSEKin hallinnomassa YES! Keski-Pohjanmaa-hankkeessa luotiin pohjaa maakunnalliselle yrittäjyyskasvatuksen oppimisympäristölle, jonka painoarvo toteutuessaan olisi todella merkittävä.

Muun maan tavoin KOSEKin toimialueella on kova tarve löytää jatkajia yritystoiminnalle. Yrittäjäkyselymme perusteella 20 prosenttia vastaajista on luopumassa yritystoiminnasta tavalla tai toisella. Olikin ilahduttavaa nähdä, että omistajanvaihdoksiin keskittyvän Yritysmarkkinat-tapahtuman suosio jatkoi kasvuaan. Kokkolassa toteutettuun tapahtumaan, jonka pääjärjestäjänä KOSEK toimii, saapui yhteensä noin 100 osanottajaa, joista ostajia ja myyjiä 70.

Kokonaisuutena KOSEKin toimintavuotta 2023 voi pitää onnistuneena, ja haluankin osoittaa kiitokseni niin KOSEKin työntekijöille, hallinnolle kuin asiakkaillemme.

TIMO LAHTINEN
Toimitusjohtaja

inom vårt område. Från företagen får KOSEK mycket information om företagens framtida behov av arbetskraft, och denna information förmedlar vi vidare till läroanstalter så att nya talar utexamineras från dessa främst för företag som verkar i landskapet. Också företagarlostran är ett sätt att binda mellanösterbottniska unga till läroanstalterna och företagen inom vårt område. I det av KOSEK administrerade YES! Keski-Pohjanmaa-projektet skapades en grund för en inlärningsmiljö för företagarlostran i landskapet. Om denna förverkligas, kommer den att ha stor betydelse.

Precis som i resten av landet finns det även inom KOSEK:s verksamhetsområde ett starkt behov av att finna personer som tar över företagsverksamhet. I vår företagarenkät uppgav 20 procent av respondenterna att de är på väg att lämna sin företagsverksamhet på ett eller annat sätt. Det var glädjande att se att evenemanget Företagsmarknad, som fokuserar på ägarbyten, fortsatte att växa i popularitet. KOSEK var huvudarrangör för evenemanget som ordnades i Karleby och som samlade totalt cirka 100 deltagare, varav 70 var köpare och säljare.

Som helhet kan KOSEK:s verksamhetsår 2023 anses ha varit framgångsrikt, och jag vill uttrycka min tacksamhet till KOSEK:s medarbetare, förvaltning och våra kunder.

TIMO LAHTINEN
Verkställande direktör

KOSEKin tilastot vuonna 2023

KOSEKs statistik år 2023

KOSEKin henkilökunnalle kertyi toimintavuoden 2023 aikana yhteensä 7559 kirjausta / aktiviteettiä yrityksiin, alueen muiden toimijoiden ja kuntien edustajien kanssa sekä eri projekteihin liittyen. Kaikista kirjauksista varsinaisia yrityskäyntejä / tapaamisia oli 1853 kappaletta. Uusia asiakas- ja toimijakontakteja tehtiin vuoden aikana 551 kappaletta toiminta-alueellamme ja sen ulkopuolella. Kokkolassa ja Perhossa perustettiin vuonna 2023 KOSEKin uusyritysneuvonnan kautta 84 yritystä. Uusyritysneuvonnalla oli yhteensä 334 asiakasta Kokkolassa ja Perhossa.

Seuraavissa kuvioissa ja taulukoissa KOSEKin käynnit on esitetty kunnittain ja käynnin tyyppin mukaisesti.

För KOSEKs personal kumulerades under verksamhetsåret 2023 totalt 7 559 registreringar/aktiviteter med företag, andra aktörer inom området och företrädare för kommunerna samt i anslutning till olika projekt.

Av alla registreringar var 1 853 egentliga företagsbesök/möten. Under året knöts 551 kund- och aktörskontakter inom och utanför vårt verksamhetsområde. Genom KOSEKs nyföretagarrådgivning grundades 84 företag i Karleby och Perho 2023. Nyföretagarrådgivningen hade totalt 334 kunder i Karleby och Perho.

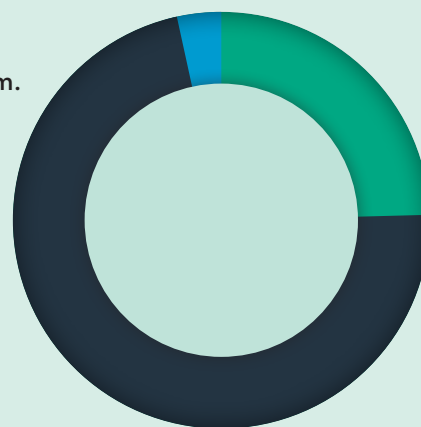
I följande diagram och tabeller presenteras KOSEKs besök enligt kommun och typ av besök.

KOSEKin aktiviteetit lajeittain

KOSEKs aktiviteter efter typ

Aktiviteettilajit / Aktivitetstyper	2023	2022
Yritystapaaminen/ Företagsmöte	1 853	1 357
Taustatyö, puhelut, sähköpostit ym. /	5435	4 789
Bakgrundsarbete, telefonsamtal, e-post osv.		
Seminaarit, webinaarit, koulutukset, tilaisuudet /	271	267
Seminarier, webinarier, utbildningar, evenemang		
Yhteensä/Sammanlagt	7559	6 413

- Yritystap.
- Taustatyö ym.
- Seminaarit, webinaarit, koulutukset, tilaisuudet

KOSEKin aktiviteetit sijainnin mukaan *KOSEKs aktiviteter efter plats*

Aktiviteetit sij. muk. / Aktiviteter eft. plats	2023	2022
Kokkola / Karleby	3 686	2 948
Perho	543	559
Muu Keski-P. / Övriga Mell. Österb.	304	214
Muu Suomi / Övriga Finland	1 457	304
Ulkomaat / Utomlands	234	74
Yhteensä/Sammanlagt	6224	4 009

Uusyrittysneuvonta 1.1. – 31.12.2023

Kokkola ja Perho

Nyföretagarrådgivning 1.1–31.12.2023

Karleby och Perho

	2023	2022
Asiakkaita kpl / Kunder st.	334	187
Perustetut yritykset kpl / Grundade föret. st.	84	93

Yrityskehittäminen

Yrityskehittäminen

KOSEK kulkee yrittäjien kumppanina yritystoiminnan koko elinkaaren ajan yrityksen perustamisesta kasvuun ja kehittämiseen sekä omistajanvaihdokseen.

Uusyritysneuvonnassa vuosi 2023 osoitti, että korkeasuhdanteen lisäksi uusia yrityksiä perustetaan myös epävarmoina aikoina. Osalle esimerkiksi epävarmuus oman palkkatyön jatkumisesta saattaa olla ratkaiseva sysäys toteuttaa mielessä kytenyt ajatus oman yrityksen perustamisesta.

Kokkola on ollut viime ajat valtakunnallisissa otsikoissa suurteollisuuden julkaisemien ja Kokkolaan sijoittuvien investointihankkeiden ansios- ta. Yksittäisen pk-yrityksen on helpompi päästä urakoimaan isoja hankkeita useamman yrityksen muodostaman työyhteisöliittymän kautta, ja KOSEKilla on oma tärkeä roolinsa tällaisten konsortioiden muodostamisessa.

Omistajanvaihdoksia vauhditti onnistuneesti toistamiseen järjestetyt Yritysmarkkinat, joiden pääjärjestäjänä KOSEK toimi.

Företagsutveckling

KOSEK är en partner för företagare under hela företagsverksamhetens livscykel, från etableringen av ett företag fram till tillväxt- och utvecklingsfasen samt ägarbyte.

I nyföretagarrådgivningen framgick det 2023 att nya företag etableras förutom under högkonjunktur också under osäkra tider. För vissa kan exempelvis osäkerheten om huruvida förvärvs- arbetet kommer att fortsätta vara den utlösande faktorn för att förverkliga en idé som de bollat om att etablera ett eget företag.

Tack vare investeringsprojektet som publicerats av storindustrin och som förlagts till Karleby har Karleby under den senaste tiden fått synlighet i de nationella rubrikerna. Det är lättare för ett enskilt litet eller medelstort företag att arbeta med stora projekt genom ett konsortium med flera företag, och KOSEK har en viktig roll när det gäller att bilda sådana konsortier.

Ägarbyten påskyndades framgångsrikt på Företagsmarknaden som ordnades för andra gången. KOSEK var huvudarrangör.

KOSEK on ottanut paikkansa Perhon yrityskentässä

Toimintavuosi osoitti monin eri tavoin, että KOSEK on ottanut paikkansa Perhon yrityskentässä. KOSEK tunnetaan laajasti, sen tarjoamia palveluita kysyttiin ahkerasti, ja vuoden aikana järjestetyt tilaisuudet keräsivät paikalle ennätysmäärän osanottajia. Yleinen epävarmuus on aiheuttanut Perhossakin haasteita lähinnä rakennus-alalle, mutta isossa kuvassa paikallisten yritysten tilanne jatkui varsin hyvänä. Investointihalukkuuttakin esiintyi johdun muun muassa alkaneesta EU:n uudesta rahoituskaudesta, mikä näkyi myös KOSEKin palveluiden kysynnässä.

Varsinkin jälkimmäisellä vuosipuoliskolla KOSEKin toiminnassa painottui uusyritysneuvonta. KOSEK auttoi yrittäjyyden alkutaipaleella niin päätöimisiä kuin sivutoimisia yrittäjiä. Aloittaneista yrittäjistä suurin osa oli toiminniryittäjiä, ja uusia yrityksiä perustettiin erityisesti hyvinvointialalle.

Lokakuun lopulla valtakunnallisella omistajanvaihdosviikolla KOSEK järjesti yhdessä Keski-Pohjanmaan Yrittäjien kanssa yritysten omistajanvaihdoksiin keskittyneen tilaisuuden, joka keräsi ennätysyleisön, yli 20 osallistujaa. Erityisteenana oli yrityksen arvon määrytyminen, mutta tilaisuudessa käsiteltiin asiantuntijoiden johdolla laajemminkin omistajanvaihdokseen liittyviä kysymyksiä. Osanottajamäärän ja saadun palautteen perusteella vastaavalaialle tilaisuuksille on tarvetta jatkossakin.

Kauppalehden Menestyjät-listalta löytyvät muun muassa Suomen menestyneimmät yritykset, kasvuyritykset ja kovinta tulosta tehneet yritykset. Tuoreimmalle Menestyjät-listalle pääsi peräti 12 perholaisyritystä. Kyseisille yrityksille sekä kuluneen vuoden aikana toimintansa aloittaneille uusille yrityksille järjestettiin jo perinteeksi muodostunut yhteinen iltatilaisuus Perhon kunnan, Perhon Kehitysyhtiön ja KOSEKin toimesta.

KOSEK har intagit en plats på företagsfältet i Perho

Under verksamhetsåret visade det sig många gånger att KOSEK intagit en plats på företagsfältet i Perho. KOSEK är välkänt, och det finns en stor efterfrågan på dess tjänster. De evenemang som ordnades under året samlade ett rekordstort antal deltagare. Den allmänna osäkerheten har orsakat utmaningar också i Perho, främst inom byggbranschen, men i det stora hela var situationen för de lokala företagen fortfarande ganska god. Bland annat starten på EU:s nya finansieringsperiod bidrog till investeringsviljan, vilket också syntes i efterfrågan på KOSEK:s tjänster.

Särskilt under det andra halvåret fokuserade KOSEK:s verksamhet på nyföretagarrådgivning. KOSEK hjälpte såväl heltids- och deltidsföretagare i början av företagsverksamheten. Majoriteten av de nya företagen var enskilda näringsidkare, och nya företag grundades särskilt inom välfärdssektorn.

I slutet av oktober, under den nationella ägarskiftesveckan, ordnade KOSEK tillsammans med Mellersta Österbottnens Företagare ett evenemang om företagens ägarskiftet som samlade en rekordstor publik, mer än 20 deltagare. Specialtemat var fastställande av ett företags värde, men under ledning av experter behandlades mer omfattande frågor gällande ägarskifte. Antalet deltagare och den respons som kommit in visar att det finns ett behov av motsvarande evenemang även i framtiden.

På Kauppalehtis Menestyjät-lista finns bland annat Finlands mest framgångsrika företag, tillväxtföretag och företag med de bästa resultaten. Hela 12 företag från Perho fanns med på den senaste Menestyjät-listan. Perho kommun, Perhon kehitysyhtiö och KOSEK ordnade ett gemensamt kvällsevenemang, som redan blivit en tradition, för dessa företag och nya företag som inlett sin verksamhet under det senaste året.

Yrittäjyys kiinnostaa epävarmoinakin aikoina

Korkeasuhdanteen ohella epävarmatkin ajat synnyttävät uutta yritystoimintaa, mikä näkyi myös KOSEK:n uusyritysneuvonnassa. Epävarmuus työllisyystilanteesta irtisanomisineen ja lomautuksineen voi olla monelle ratkaiseva sysäys ryhtyä yrittäjäksi esimerkiksi niissä tilanteissa, joissa henkilö voi jatkaa aikaisempaa palkkatyötään yrittäjänä. KOSEK:n uusyritysneuvonnassa oli lisäksi edelleen nähtävissä edellisiltä vuosilta tuttu ilmiö, jossa terveydenhuollon työntekijöitä siirtyy yrittäjiksi. Heistä osa jatkaa terveydenhuollon parissa yrittäjänä, kun taas osa perustaa yrityksen kokonaan toiselle toimialalle.

Uusyritysneuvonnan asiakkaat edustivat laajasti eri ikäluokkia nuorista alkaen. Uusista yrittäjistä maahanmuuttajataustaisten yrittäjien määrä kasvoi edelleen. Osaltaan tätä selittää laaja oppilaitosyhteistyö, jota KOSEK:n uusyrityspalvelu tekee opinahjojen kanssa. Käytännössä yhteistyö tarkoittaa muun muassa oppilaitoksissa pidettäviä yrittäjäaiheisia luentoja, ja oppilaitoksilla on myös mahdollisuus käyttää opetuksessaan KOSEK:n liiketoimintasuunnitelmaa.

Vaikka uusyritysneuvonnan asiakasmäärä kasvoi, kehitys ei näkynyt heti perustettavien yritysten määrässä. Epävarmoina aikoina yrityksen perustamiseen liittyviä ratkaisuja saatetaan miettiä tavallista pitempään, ja rahoituksen saaminen on usein haastavampaa. Maahanmuuttajataustaisille yrittäjille vaikkapa jo tilin avaaminen saattaa tuottaa vaikeuksia.

Samalla kun yritysten perustamiseen käytetty aika pidentyi, asiakasaktiiviteettien määrä asiakasta kohti lisääntyi. Osaltaan tämä johtuu KOSEK:n käyttöön ottamista digitaalisista työkaluista, joiden ansiosta asiakkailla on matala kynnyks lähestyä KOSEK:n yritysneuvoja. Sen jälkeen, kun asiakas on alkuvaiheessa tavattu kasvokkain, yhteydenpito jatkuu sujuvasti digitaalisissa kanavissa. Asiakkaat ovatkin arvostaneet sitä, että digitaaliset työkalut sujuvoittavat asiointia monin tavoin.

Uusyritysneuvonnalla oli vuoden aikana 334 asiakasta. Asiakasneuvonnan tapahtumia kirjattiin 812 kappaletta ja perustettuja yrityksiä 84.

Intresse för företagande även i osäkra tider

Förutom under en högkonjunktur skapas ny företagsverksamhet även i osäkra tider, vilket också framgick i KOSEK:s nyföretagarrådgivning. Osäkerhet om sysselsättningsläget, inklusive uppsägningar och permitteringar, kan vara en avgörande drivkraft för många att bli företagare, till exempel i situationer där en person kan fortsätta sitt tidigare förvärvsarbete som företagare. I KOSEK:s nyföretagarrådgivning observerades fortfarande ett fenomen som är bekant från tidigare år och där anställda inom hälso- och sjukvården blir företagare. En del av dem fortsätter som företagare inom hälso- och sjukvårdssektorn, medan andra etablerar ett företag inom en helt annan bransch.

Kunderna i nyföretagarrådgivningen representerade ett brett spektrum av åldersgrupper, till och med unga personer. Bland de nya företagarna ökade fortfarande antalet företagare med invandrarbakgrund. Detta beror delvis på det omfattande samarbete med läroanstalter som KOSEK:s nyföretagartjänst har med läroanstalter. Det praktiska samarbetet innefattar bland annat föreläsningar om företagande vid läroanstalter, och läroanstalterna kan också använda KOSEK:s affärsplan i sin undervisning.

Även om antalet kunder inom nyföretagarrådgivningen ökade, syntes utvecklingen inte omedelbart i antalet företag som grundades. I osäkra tider kan det ta längre tid än normalt att fatta beslut om att starta ett företag, och det är ofta svårare att få finansiering. För företagare med invandrarbakgrund kan det till och med vara svårt bara att öppna ett konto.

Samtidigt som mer tid lades ned på att etablera företag har kundaktiviteten per kund ökat. Detta beror delvis på de digitala verktyg som KOSEK börjat använda och som gör det lättare för kunderna att kontakta KOSEK:s företagsrådgivare. Efter ett fysiskt möte med kunden i början fortsätter kommunikationen smidigt via digitala kanaler. Kunderna har uppskattat att de digitala verktygen på många sätt gjort kommunikationen smidigare.

Nyföretagarrådgivningen hade 334 kunder under året. Totalt registrerades 812 kundrådgivningsmöten och 84 etablerade företag.

Yritysmarkkinoiden suosio jatkuu

Yritysten omistajanvaihdosten edistämiseksi on olemassa suuri tarve. Keski-Pohjanmaalla toimii yhteensä hieman yli 5 000 yritystä, joiden yrittäjistä 50-vuotiaita ja sitä vanhempia on 45,8 prosenttia. Valtakunnallisen 2021 omistajanvaihdosbarometrin mukaan Keski-Pohjanmaalla yli 55-vuotiaista vastaajista omasta yrityksestä aikoo luopua vuosien 2021-2024 aikana 43 prosenttia, ja vuosien 2025-2028 aikana 37 prosenttia. Tämä tarkoittaa toista tuhatta yritystä, joissa omistajanvaihdos tulee ajankohtaiseksi aivan lähiaikoina. Käytännössä osa kyseisistä yrityksistä lopettaa, osa myydään ulkopuolisille ja osassa yrityksiä tehdään sukupolvenvaihdos.

Omistajanvaihdosten edistämiseksi Kokkolassa järjestettiin ensimmäiset Keski-Pohjanmaan Yritysmarkkinat vuoden 2022 huhtikuussa. Nyt Yritysmarkkinat järjestettiin toistamiseen Kokkolassa, ja tapahtuma oli jälleen erittäin suosittu. Paikalle saapui noin sata osanottajaa. Heistä noin 70 oli ostajaa tai myyjää ja loput omistajanvaihdosten asiantuntijoita, kuten juridiikan sekä kirjanpidon ja tilintarkastuksen ammattilaisia sekä rahoittajia. Yrityksen myyntiin liittyy edelleen paljon erilaista herkkyyttä, minkä takia kaikki osanottajat allekirjoittivat salassapitosopimuksen, joka osaltaan madalsi kynnystä saapua tapahtumaan.

Yritysmarkkinat on osoittautunut hyödylliseksi kohtaamispaikaksi, jossa yrityksensä myyntiä harkitsevat pääsevät testaamaan, herättäkö heidän yrityksensä mielenkiintoa samalla, kun heillä on tilaisuus keskustella omistajanvaihdosten asiantuntijoiden kanssa. Myyjät edustivat laajasti eri toimialoja, ja suurimpien myynnissä olleiden yritysten liikevaihdot olivat miljoonia euroja.

Ostajista osa halusi työllistää itsensä kokonaan yrittäjänä, ja toiset puolestaan halusivat sijoittaa yritykseen, joka sopii heidän olemassa olevaan yrityskokonaisuuteensa. Kauppojakin syntyi, minkä lisäksi omistajanvaihdosten asiantuntijat löysivät uusia asiakkuuksia.

KOSEK toimii tälläkin kertaa Yritysmarkkinoiden pääjärjestäjänä yhteistyökumppaninaan Keski-Pohjanmaan Yrittäjät. Vuonna 2024 Yritysmarkkinat järjestetään Nivalassa.

Företagsmarknadens popularitet fortsatte

Det finns ett stort behov av att främja företagens ägarbyten. I Mellersta Österbotten verkar totalt drygt 5 000 företag, där 45,8 procent av företagarna är minst 50 år. Enligt den riksomfattande ägarbytesbarometern 2021 har 43 procent av de personer över 55 år som besvarat enkäten i Mellersta Österbotten för avsikt att avstå från sitt eget företag 2021-2024 och 37 procent 2025-2028. Det betyder att ett ägarbyte blir aktuellt hos drygt tusen företag under de närmaste åren. I praktiken innebär det att en del av dessa företag läggs ned, en del säljs till utomstående och vid en del företag genomförs ett generationsskifte.

I syfte att främja ägarbyten ordnades Mellersta Österbottens Företagsmarknad för första gången i april 2022 i Karleby. Nu ordnades Företagsmarknaden för andra gången i Karleby, och evenemanget var igen mycket populärt. Ett hundratal deltagare dök upp. Cirka 70 av dem var köpare eller säljare och de övriga experter på ägarbyten, såsom jurister, redovisnings- och revisionsproffs samt finansierare. Många typer av känslighet anknyter fortfarande till försäljning av ett företag, och därför undertecknade alla deltagare ett sekretessavtal, vilket för sin del sänkte tröskeln för att besöka evenemanget.

Företagsmarknaden har visat sig vara en nyttig mötesplats, där de som överväger att sälja sitt företag kan testa om deras företag väcker intresse samtidigt som de har möjlighet att prata med ägarbytesexperter. Säljarna representerade ett brett spektrum av branscher, och omsättningen uppgick till miljontals euro för de största företagen som var till salu.

En del av köparna ville sysselsätta sig helt och hållet som företagare, medan andra ville investera i ett företag som passar in i deras existerande företagshelhet. Det gjordes också affärer, och dessutom hittade experter på ägarbyten nya kunder.

Även denna gång var KOSEK i samarbete med Mellersta Österbottens Företagare huvudarrangör för Företagsmarknaden. År 2024 ordnas Företagsmarknaden i Nivala.

Elinkeinomarkkinointi

Kokkola Material Weekistä on kehittynyt vuosien kuluessa merkittävä kansainvälinen huipputapahtuma kemianteollisuuden, biotalouden sekä akkuteknologian toimijoiden parissa. Marraskuussa järjestetty KMW keräsi Kokkolaan yhteensä 1 700 kävijää, minkä lisäksi livestreamin kautta alustuksia ja keskusteluita seurasi yli 1 900 katsojaa.

Alihankinnan erikoistapahtuma on puolestaan Tampereella jo 35:nneen kerran järjestetyt Alihankintamessut. KOSEK:n organisoimalla Kokkola-osastolla oli mukana seitsemän paikallista yritystä. Messuilla oli yhteensä lähes 17 000 kävijää.

Marknadsföring av näringsgrenar

Kokkola Material Week har under årens lopp utvecklats till ett betydande internationellt toppevenemang för aktörer inom kemisk industri, bioekonomi och batteriteknik. KMW, som ordnades i november, samlade totalt 1 700 besökare till Karleby, dessutom hade livestreamingen av presentationerna och diskussionerna mer än 1 900 följare.

Ett specialevenemang för underleverantörer är i sin tur Underleverantörsmässan, som redan ordnades för 35:e gången. I den av KOSEK organiserade Karlebymontern var sju lokala företag representerade. Mässan hade totalt närmare 17 000 besökare.

Kokkola-osasto madaltaa yritysten kynnystä osallistua Alihankintamessuille

Syyskuun lopulla Tampereella järjestetyistä Alihankintamessuista on kehittynyt teollisuuden vuotuinen ykköstapahtuma Suomessa. 35-vuotisjuhlavuottaan viettäneessä tapahtumassa vieraili kolmen päivän aikana lähes 17 000 kävijää. Messuilla esittäytyi yli tuhat näytteileasettajaa 17 maasta.

KOSEKin organisoimalla Kokkola-osastolla oli mukana seitsemän paikallista yritystä useilta eri toimialoilta. KOSEKin järjestettyä puitteet valmiiksi yrityksille osallistuminen oli äärimmäisen helppoa, sillä heidän tarvitsi ottaa mukaansa ainoastaan käyntikortit ja esittelyaineistot. Pk-yrityksille tapahtuma tarjoaakin mahdollisuuden tavata potentiaalisia asiakkaita todella laajalla kattauksella ja matalan kynnyksen periaatteella.

Vuonna 2024 Alihankinta järjestetään 1.-3. lokakuuta. Kokkola-osastolle on tehty jälleen paikkavaraus, ja osallistumisesta kiinnostuneiden kannattaakin olla hyvissä ajoin yhteydessä KOSEKin yrityskehittäjiin.

Karlebymontern sänker tröskeln för att delta i Underleverantörmässan

Underleverantörmässan, som ordnades i Tammerfors i slutet av september, har utvecklats till det största årliga industrievenemanget i Finland. Evenemanget firade sitt 35-årsjubileum och lockade nästan 17 000 besökare under tre dagar. Över tusen utställare från 17 länder var representerade på mässan.

I den av KOSEK organiserade Karlebymontern var sju lokala företag från flera olika branscher representerade. Efter KOSEK:s arrangemang blev det extremt lätt för företagen att delta, eftersom de bara behövde ta med sig visitkort och presentationsmaterial. För små och medelstora företag erbjuder evenemanget en möjlighet att träffa potentiella kunder med mycket bred täckning och låg tröskel.

År 2024 ordnas underleverantörmässan 1-3 oktober. En bokning har igen gjorts för Karlebymontern, och det lönar sig för intresserade att i god tid kontakta KOSEK:s företagsutvecklare.

Kokkola Material Weekissä jälleen ennätysmäärä yleisöä

Kokkola Material Weekin suosio jatkoi kasvuaan. 20.-23. marraskuuta järjestetty kansainvälinen tapahtumaviikko keräsi paikan päälle kaupungintalolle ennätysyleisön, peräti 1 700 osanottajaa. Lisäksi livestreamin kautta alustuksia ja keskusteluita seurasi yli 1 900 katsojaa. Erityistä osanottajissa oli ensikertalaisten suuri määrä, 53 prosenttia. Tämä kertoo ennen kaikkea siitä, että tapahtumassa aikaisemmin käyneet ovat suositelleet omille kontakteilleen Kokkola Material Weekiä tapahtumaksi, johon kannattaa osallistua. Tärkeä osansa oli myös markkinoinnilla ja tapahtuman viestinnällä, josta päävastuun kantoi KOSEKin viestintäkoordinaattori Johanna Haikola. Suosiota selittävät myös Kokkolaan suunnitellut puhtaan siirtymän investoinnit, jotka ovat lisänneet kiinnostusta paikkakuntaa ja tapahtumaa kohtaan.

Seminaariviikon aluksi ohjelmassa olleen maanantaisen PreKMW:n toteutuksesta vastasivat erityisesti ELY-keskus ja TE-palvelut, ja se toteutettiin kokonaisuudessaan Kpedun virtuaalitudioltta tehtynä live-lähettyksenä. PreKMW keskittyi tulevaisuuden osajiin siitä näkökulmasta, mitä yritysten kannattaa huomioida, jotta ne onnistuvat houkuttelemaan osajia palvelukseensa. Avajaisseminaarin ohjelmasta vastasivat Kokkolan kaupunki ja KOSEK, ja siinä käsiteltiin tuttuun tapaan ajankohtaisia Kokkola Material Weekin teemoihin liittyviä aiheita. Avauspuheen piti ympäristöministeriön kansliapäällikkö Juhani Damski, minkä lisäksi puheenvuoron käyttivät Kokkolan kaupunginjohtaja Stina Mattila, OX2, Umicore, Plug Power, Lhyfe ja Fortum. Tilaisuudessa julkistettiin myös Prokon Finlandin Kokkolaan sijoittuva tuulivoimahanke sekä esiteltiin suunnitelma, jonka avulla joukko paikallisia yrityksiä sekä kaksi korkeakoulua aikovat vauhdittaa uusiutuvan energian ja vedyn käyttöä yhteistyötä lisäämällä.

Kokkola Material Week koostui kaikkiaan seitsemästä osiosta, mukaan lukien edellisvuosilta tutut GeoKokkola (sisältövuosuu: GTK, KPedu, Yliopistokeskus Chydeni-

us), ReKokkola (KIP, Centria) sekä BioKokkola (Centria, Luke). Industry Meeting Point järjestettiin tänä vuonna uudella laisella formaatilla, jossa pk-yritykset pääsivät pitshaamaan itseään suuryrityksille. Pk-yrityksille tarjoutuu varsin harvoin tilaisuuksia keskustella suoraan suuryritysten kanssa, ja illan aikana toteutuikin lähes 140 yritystapaamista. Niistä monissa sovittiin myös jatkotapaamisista. Päävastuun tilaisuuden koordinoinnista kantoivat KOSEKin yrityskehittäjät Janne Vähäkangas ja Matthew Mendy.

Uutta oli myös torstaina järjestetty Clusters and Co-operation-osio, jonka aiheina olivat erityisesti klusterit ja pohjoismainen yhteistyö. Klusterimainen työskentely on paljon esillä kansainvälisesti, ja Kokkola Industrial Park on erinomainen esimerkki Suomessa toimivasta teollisuusklusterista. Asiantuntijapuheenvuoron käytti tanskalainen klusterijohtaja Klaus Bolving. Kyseisen osion sisällöstä vastasi Viexpo.

Kokkola Material Weekin näytteilleasettajatila, jota koordinoi Visit Kokkola, varattiin täyteen jo varhaisessa vaiheessa. Yleisöllä oli mahdollisuus tutustua yhteensä 18 yrityksen ja toimijan palveluihin sekä tuotteisiin. Tänä vuonna kaikki Kokkola Material Weekin tapahtumat sijoittuivat kaupungintalolle, mitä pidettiin onnistuneena ratkaisuna. Kiitosta sai myös koordinaattorina toimineen Titta Tilviksen johdolla toteutettu tilojen viihtyisä somistus, joka toteutettiin keväällä 2023 uusitun brändi-ilmeen mukaisesti aina lattiateippauksia myöten.

KOSEK toimi Kokkola Material Weekin pääjärjestäjänä Nora Birkman Neunstedtin vastatessa viikon kokonaisuudesta. Järjestelyissä olivat lisäksi mukana Kokkolan kaupunki, Centria-ammattikorkeakoulu, Geologian tutkimuskeskus, Kokkola Industrial Park, Kokkolan yliopistokeskus Chydenius/Oulun yliopisto, KPedu, Luonnonvarakeskus, Visit Kokkola, TE-palvelut, ELY-keskus, Viexpo ja muu Team Finland-verkosto.

Kokkola material Week drog igen en rekordstor publik

Kokkola Material Weeks popularitet fortsatte att öka. Det internationella evenemanget, som ordnades den 20–23 november, samlade en rekordstor publik, sammanlagt hela 1 700 deltagare, till stadshuset. Dessutom hade livestreamingen av presentationerna och diskussionerna mer än 1 900 följare. Det som var speciellt med deltagarna var den stora andelen första-gångsbesökare, 53 procent. Detta tyder framför allt på att de som tidigare har deltagit i evenemanget för sina kontakter rekommenderat Kokkola Material Week som ett evenemang värt att delta i. En viktig roll hade också marknadsföringen och kommunikationen om evenemanget, vilka KOSEK:s kommunikationssamordnare Johanna Haikola huvudsakligen ansvarade för. Också de investeringar i ren omställning som har planerats för Karleby har bidragit till populariteten och ökat intresset för orten och evenemanget.

För måndagens PreKMW-evenemang, som stod på programmet i början av seminarieveckan, ansvarade i synnerhet NTM-centralen och arbets- och närings-tjänsterna, och det genomfördes helt och hållet som en livesändning från Kpedus virtuella studio. PreKMW fokuserade på framtidens talanger utifrån vad det lönar sig för företag att beakta för att lyckas värva talanger. För öppningsseminariets program ansvarade Karleby stad och KOSEK, och i detta behandlades som vanligt aktuella frågor med anknytning till Kokkola Material Weeks teman. Miljöministeriets kanslichef Juhani Damski höll öppningsanförandet, och dessutom hölls anföranden av Karlebys stadsdirektör Stina Mattila, OX2, Umicore, Plug Power, Lhyfe och Fortum. Under evenemanget offentliggjordes också Prokon Finlands vindkraftsprojekt i Karleby och presenterades en plan som en grupp lokala företag samt två högskolor kommer att genomföra för att sätta fart på användningen av förnybar energi och vätgas genom att utvidga samarbetet.

Kokkola Material Week bestod av totalt sju delar, inklusive de från tidigare bekanta delarna GeoKokkola

(ansvarig för innehållet: GTK, KPedu, Universitetscentret Chydenius), ReKokkola (KIP, Centria) samt BioKokkola (Centria, Luke). I år anordnades Industry Meeting Point med ett nytt slags format, där små och medelstora företag kunde pitcha sig för storföretag. Små och medelstora företag har mycket sällan möjligheter att tala direkt med storföretag, och nästan 140 företagsmöten ägde rum under kvällen. I många av dem avtalades också uppföljningsmöten. De huvudansvariga för samordningen av evenemanget var KOSEK:s affärsutvecklare Janne Vähäkangas och Matthew Mendy.

En annan nyhet var delen Clusters and Co-operation som ordnades på torsdagen och vars särskilda tema var kluster och nordiskt samarbete. Klusterarbete har stor internationell synlighet, och Kokkola Industrial Park är ett utmärkt exempel på ett industrikluster som verkar i Finland. Expertanförandet hölls av den danska klusterdirektören Klaus Bolving. Viexpo ansvarade för innehållet i den aktuella delen.

Kokkola Material Weeks utställarmonter samordnades av Visit Kokkola och var redan i ett tidigt skede fullbokad. Allmänheten kunde bekanta sig med tjänster och produkter från sammanlagt 18 företag och aktörer. I år ordnades alla Kokkola Material Weeks evenemang i stadshuset, vilket ansågs vara en lyckad lösning. Beröm fick också den mysiga inredningen av lokalerna som gjordes under ledning av samordnaren Titta Tilvis i enlighet med varumärkesbilden, som omarbetades våren 2023, och med beaktande av till och med golvtejpningen.

KOSEK var huvudarrangör för Kokkola Material Week, och Nora Birkman Neunstedt ansvarade för veckans helhet. I arrangemangen deltog också Karleby stad, yrkeshögskolan Centria, Geologiska forskningscentralen, Kokkola Industrial Park, Karleby universitetscentrum Chydenius/Uleåborgs universitet, KPedu, Naturresursinstitutet, Visit Kokkola, arbets- och närings-tjänsterna, NTM-centralen, Viexpo och det övriga Team Finland-nätverket.

Tapahatumat

Tapahatumat

Tapahatumatarjonta oli jälleen vilkasta, ja tapahatumat tavoittivat laajasti eri kohderyhmiä yrityskentässä ja muiden elinkeinoelämän edustajien keskuudessa.

Evenemang

Vi hade igen ett stort utbud av livliga evenemang, vilka drog ett brett spektrum av olika målgrupper på företagsfältet och andra företrädare för näringslivet.

Tapahtumat 2023

Händelser 2023

Listaukseen on koottu KOSEKin itse tai osittain järjestämiä tapahtumia ja messuosallistumisia. Förteckningen innehåller evenemang och mässor som helt eller delvis har ordnats av KOSEK.

- 15.2. Minustako yrittäjä-tilaisuus, Perho
- 21.3. Verkkokauppiasklubi-infotilaisuus
- 23.3. Retkibussi-hanke: Markkinoi helposti koko Suomeen - matkailun DataHub-koulutus
- 30.3. Minustako yrittäjä -aamupalatilaisuus Kokkolassa
- 13.4. Yritysten iltakahvit yritystoimintaa suunnitteleville sekä yrittäjille Perhossa
- 20.4.–21.4. Minepro seminaari
- 22.4. Keski-Pohjanmaan Yritysmarkkinat
- 4.5. YES! Keski-Pohjanmaa -hanke: Kohti vaikuttavampaa työelämäyhteistyötä Perhossa
- 9.5. DataHub klinikka
- 30.5. Yritysten iltakahvit Perhossa
- 15.6. Turvallisuus 360
- 29.8. YES! Keski-Pohjanmaa -hanke: Tulevaisuuden yrittäjyyskasvatuksen oppimisympäristö -työpaja
- 30.8. KOSEKin yrittäjälounas Perhossa
- 26.9.–28.9. Alihankintamessut 2023, Tampere
- 13.10. Bothnia Green Energy -hanke: Työpaja innovatiivisista energiasektorin ratkaisuista rakennus- ja kiinteistöalalla
- 31.10. Yrityksesi arvo – miten se määritellään? Perho
- 6.11. Mitä kuuluu, Kokkolan ravintoloitsijat?
- 15.11. Menestyjät ja Aloittaneet-tilaisuus, Perho
- 20.–23.11. Kokkola Material Week
- 3.12. Vuoden Yritys-julkistamistilaisuus, Perho
- 12.12. Bothnia Green Energy hankkeen DC-aiheinen tutustumismatka Tampereen seudulle.

Hankkeet

Osaavan työvoiman saanti haastaa yrityksiä entistä vahvemmin. KOSEKin hallinnoimassa YES! Keski-Pohjanmaa -hankkeessa valmisteltiin uuden maakunnallisen yrittäjyyskasvatuksen oppimisympäristön perustamista. Sen toivotaan osaltaan vastaavan tulevaisuuden osaamistarpeisiin.

Kansainvälisessä Target Circular -hankkeessa pyritään antamaan eväitä yritysten entistä parempaan päätöksentekoon. Bothnia Green Energy -hanke puolestaan edistää rajoja ylittävää yhteistyötä innovatiivisten energiaratkaisujen kehittämisessä.

Projekt

Det har blivit en allt större utmaning för företagen att värva kompetent arbetskraft. I det av KOSEK administrerade YES! Keski-Pohjanmaa -projektet arbetade man med att ta fram en ny inlärningsmiljö för företagarlostran i landskapet. Förhoppningen är att den ska bidra till att möta framtidens kompetensbehov.

I det internationella projektet Target Circular är målet att ge verktyg för en allt bättre beslutsprocess hos företagen. Projektet Bothnia Green Energy främjar i sin tur gränsöverskridande samarbete för att utveckla innovativa energilösningar.

YES! Keski-Pohjanmaa -hanke

Tavoitteena uusi oppimisympäristö maakunnan elinvoiman turvaamiseksi

KOSEKIn hallinnoimassa, yhdeksän kuukautta kestäneessä YES! Keski-Pohjanmaa -hankkeessa tehtiin tausta- ja tarvekartoitusta Keski-Pohjanmaan lasten ja nuorten työelämä- ja yrittäjyystaidoista. Hankkeen keskeisenä toimenpiteenä oli valmistella uusi maakunnallinen yrittäjyyskasvatuksen oppimisympäristö, joka vastaa tulevaisuuden osaamistarpeisiin. Tätä oppimisympäristön toimintasuunnitelmaa ryhdyttiinkin viemään käytäntöön vuoden 2024 alussa käynnistyneessä Yrittäjyyskasvatuksella elinvoimaa Keski-Pohjanmaalle -hankkeessa.

YES! Keski-Pohjanmaa -hankkeessa tehtiin onnistuneesti tiivistä yhteistyötä keskipohjalaiskuntien johdon, erityisesti sivistysjohdon ja opettajien sekä lasten ja nuorten kanssa. Hankkeeseen osallistui yli 500 keskipohjalaista, mukana myös maakunnan yrittäjiä sekä alueen kaikki kolme kehi-

Projektet YES! Keski-Pohjanmaa

Målet är en ny inlärningsmiljö för att trygga landskapets livskraft

Under det nio månader långa projektet YES! Keski-Pohjanmaa, som administrerades av KOSEK, gjordes en bakgrunds- och behovskartläggning av arbetslivs- och företagarfärdigheterna bland barn och unga i Mellersta Österbotten. En viktig åtgärd i projektet var att för företagarlostran skapa en regional inlärningsmiljö där man tillgodoser de framtida kompetensbehoven. Detta handlingsprogram för inlärningsmiljön började genomföras i praktiken genom projektet Livskraft till Mellersta Österbotten genom företagarlostran som inleddes i början av 2024.

Projektet YES! Keski-Pohjanmaa hade ett framgångsrikt nära samarbete med kommunledningen i Mellersta Österbotten, i synnerhet med bildningsledningen och lärarna, samt med barn och unga. I projektet deltog mer än

tysyhtiötä; KOSEK, Kaustisen seutukunta ja YritysKannus. Hankkeen kuluessa kävi ilmi, että elinvoiman turvaamiseksi maakunnassa on vahva tahtotila saada oma oppimisympäristö, jossa lapsille ja nuorille tuodaan näkyväksi niitä mahdollisuuksia, joita nimenomaan Keski-Pohjanmaa heille tulevaisuudessa tarjoaa.

Lisäksi oppimisympäristössä annettava yrittäjyyskasvatus tarjoaisi mahdollisuuden muun muassa lasten ja nuorten innovatiivisuuden ja ongelmanratkaisutaitojen sekä yrittäjyys- ja työelämätaitojen kehittämiseen, ja opettaisi heille ympäristövastuuta sekä kestävää kehitystä. Kantavina arvoina nousivat esille yhdenvertaisuus ja tasa-arvo. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että eri ammatit tuodaan näkyviksi tasa-arvoisesti, ja että kaikilla oppilailla on mahdollisuus saada kyseistä opetusta ilman, että se olisi riippuvainen koulusta, opettajasta tai asuinpaikasta.

YES! Keski-Pohjanmaa -hankkeen myötävaikutuksella rakennettiin myös uusi yhteistyömalli Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen ja KOSEKin kesken. Ajatuksena on, että tulevaisuudessa yrittäjyyskasvatus sidottaisiin osaksi yliopistokeskuksen opettajankoulutusta, jolloin opettajankoulutuksessa opiskelevat toteuttaisivat yrittäjyyskasvatus-ta niin oppimisympäristössä kuin maakunnassa.

YES! Keski-Pohjanmaa -hanketta rahoittivat päärahoittaja Keski-Pohjanmaan Liitto (Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukemisen AKKE-rahoitus) sekä Keski-Pohjanmaan kunnat Kokkola, Kannus, Perho ja Kaustisen seutukunta kuntarahaosuuksilla.

500 personer från Mellersta Österbotten, också företagare från landskapet och de tre utvecklingsföretagen i regionen; KOSEK, Kaustby ekonomiska region och YritysKannus. Under projektets gång framgick det tydligt att landskapet har en stark vision om en egen inlärningsmiljö för att trygga livskraften, och för barn och unga föra fram möjligheterna som uttryckligen Mellersta Österbotten kan erbjuda dem i framtiden.

Den företagarlostran som ges i inlärningsmiljön skulle dessutom ge möjligheter för att bland annat utveckla barnens och de ungas innovationsförmåga och problemlösningsfärdigheter, företags- och arbetslivsfärdigheter samt lära dem miljöansvar och hållbar utveckling. Likabehandling och jämställdhet framkom som bärande värden. Det innebär till exempel att olika yrken förs fram på ett jämställt sätt, och att alla elever har möjlighet att få den aktuella undervisningen, oavsett skola, lärare eller bostadsort.

Med stöd av projektet YES! Keski-Pohjanmaa sammanställdes också en ny samarbetsmodell för Karleby universitetscentrum Chydenius och KOSEK. Tanken är att företagarlostran i framtiden ska integreras i universitetscentrets lärarutbildning så att studerande inom lärarutbildningen kan ge företagarlostran i såväl inlärningsmiljön som landskapet.

Projektet YES! Keski-Pohjanmaa finansierades av huvudfinansieraren Mellersta Österbottens förbund (AKKE-finansiering till projekt som har hållbar tillväxt och livskraft som mål) samt de mellanösterbottniska kommunerna Karleby, Kannus, Perho och Kaustby med kommunfinansieringsandelar.

Bothnia Green Energyn projektiryhmä Kokkola Material Week-tapahtumassa.

Bothnia Green Energys projektgrupp under evenemanget Kokkola Material Week.

Bothnia Green Energy -hanke Innovatiivisia energiaratkaisuja rajat ylittävällä yhteistyöllä

Toimintavuoden 2023 alussa käynnistynyt kolmevuotinen Bothnia Green Energy -hanke on jatkoa vuonna 2021 päättyneelle Future Cleantech Solutions-hankkeelle, jonka tavoitteena oli vahvistaa Merenkurkun alueen kestävä kehitystä luomalla cleantech-yrityksille edelly-

Projektet Bothnia Green Energy Innovativa energilösningar med gränsöverskridande samarbete

Ibörjan av 2023 inleddes det treåriga projektet Bothnia Green Energy som är en fortsättning på det år 2021 avslutade projektet Future Cleantech Solutions, där målet var att stärka Kvarkenområdets hållbara utveckling genom att skapa förutsättningar att utnyttja nya affärs- och

tyksiä hyödyntää uusia liiketoiminta- ja yhteistyömahdollisuuksia. Bothnia Green Energy -hankkeen tavoitteena on edistää rajoja ylittävää yhteistyötä innovatiivisten energiaratkaisujen kehittämisessä, mikä osaltaan auttaa Kokkolan kaupunkia saavuttamaan ilmastotavoitteensa.

Hanke toteutetaan Merenkurkun neuvoston alaisuudessa. Sen lisäksi hanketta ovat toteuttamassa KOSEK, Pietarsaaren seudun kehitysyritys Concordia, Vaasan seudun kehitys Oy VASEK, Oy Merinova Ab, Skellefteå Science City AB, Uumajan kunta ja Övik Energi. Uutta ja erityistä on se, että mukana ovat Suomesta ja Ruotsista hankkeeseen kuntien energiayhtiöt, joiden intressejä ja tarpeita hankkeessa kuunnellaan. Energiayhtiöillä on lisäksi edustus ohjausryhmässä.

Hanke sisältää kolme työpakettia. Niistä ensimmäinen on yhteistyöalusta, jota valmisteltiin toimintavuoden aikana yhdessä energiayhtiöiden kanssa. Tarkoituksena on luoda Triple Helix-alusta, joka kokoaa yhteen hankkeen maantieteellisen alueen julkishallinnon ja akateemisten toimijoiden edustajat sekä yksityisen sektorin, mukaan lukien energiayhtiöt. Hankkeen päätyttyä yhteistyöalustan hyödyntämisen on tarkoitus jatkaa Merenkurkun neuvoston alaisuudessa keskittyen alueen energiasectoriin ja sen haasteisiin. Samalla kun yhteistyöalustan käyttöönottoa valmisteltiin, selvitettiin, millaisia muita energiasectorin hankkeita alueella on ollut edeltävien viiden vuoden aikana.

Toinen työpaketti, joka kattaa hankkeesta isoimman osan, keskittyy mahdollistamaan yrityksille innovaatioita ja uusia liiketoimintamalleja. Siihen liittyen hankkeessa hahmoteltiin innovaatioprosessia, joka ohjaisi rajan yli tapahtuvaa yhteistä tekemistä erilaisissa kysymyksissä. Testattavana ovat olleet omat prosessinsa energiayhtiöille sekä kiinteistö- ja rakennussectorille.

Energiayhtiöiden kolmen pilotin aiheita ovat olleet tulevien vetylaitosten hukkalämmön hyödyntäminen, tasavirtaverkkojen mahdollisuudet energiamurroksessa sekä energiayhtiöiden houkuttelevuus työmarkkinoilla. KOSEK:n vetämässä tasavirtaverkkoja koskevassa pilotissa on selvitetty, mitä tasavirtatekniikalla tehdään tällä hetkellä ja millaisia toimijoita alalla on. Aiheeseen perehdyttiin käytännössä Tampereelle ja Lempäälään suuntautuneella tutustumismatkalla, johon osallistui noin kymmenen suomalaisyritystä. Rakennus- ja kiinteistöalan toimijoille järjestettiin työpajat Mustasaassa ja Uumajassa, jotka

samarbetsmöjligheter för cleantech-företag. Syftet med projektet Bothnia Green Energy är att främja gränsöverskridande samarbete i utvecklingen av innovativa energilösningar, vilka bidrar till att Karleby stad kan uppnå sina klimatmål.

Projektet genomförs i Kvarkenrådets regi. Dessutom deltar KOSEK, Jakobstadsregionens Utvecklingsbolag Concordia, Vasaregionens Utveckling Ab VASEK, Oy Merinova Ab, Skellefteå Science City Ab, Umeå kommun och Övik energi i genomförandet av projektet. Det nya och speciella är att energibolagen i projektområdets kommuner i Finland och Sverige är med och att man lyssnar på deras intressen och behov i projektet. Dessutom är energibolagen företrädare i styrgruppen.

Projektet består av tre arbetspaket. Det första av dessa är en samverkansplattform, som under verksamhetsåret tagits fram tillsammans med energibolagen. Målet är att skapa en Triple Helix-plattform som ska sammanföra företrädarna för den offentliga förvaltningen och de akademiska aktörerna, inklusive energibolagen, inom projektets geografiska område. Avsikten är att samverkansplattformen underordnad Kvarkenrådet fortfarande ska användas när projektet har avslutats och att fokus då ska ligga på områdets energisektor och utmaningarna i denna. I samband med förberedelserna för introduktionen av samverkansplattformen undersöktes vilka projekt som under de senaste fem åren genomförts för energisektorn inom området.

Det andra arbetspaketet, som innefattar den största delen av projektet, fokuserar på att möjliggöra innovationer och nya affärsmodeller för företagen. I samband med detta gjordes inom projektet ett utkast till en innovationsprocess som skulle styra gränsöverskridande gemensamma aktiviteter i olika frågor. Separata processer har testats för energibolag samt fastighets- och byggsektorn.

Temana för energibolagens tre test har varit att utnyttja spillvärmens från framtida vätgasanläggningar, utreda möjligheterna för likströmsnäten i energiomställningen samt energibolagens attraktionskraft på arbetsmarknaden. I det test gällande likströmsnäten som leddes av KOSEK har man undersökt vad som görs med likströmstekniken i dag och vilka aktörer som finns inom branschen. En praktisk introduktion om temat genomfördes under en excursion till Tammerfors och Lembois. Cirka tio finska bolag deltog i denna. För bygg- och fastighetsaktörer i Korsholm

molemmat keräsivät noin 20 osanottajaa.

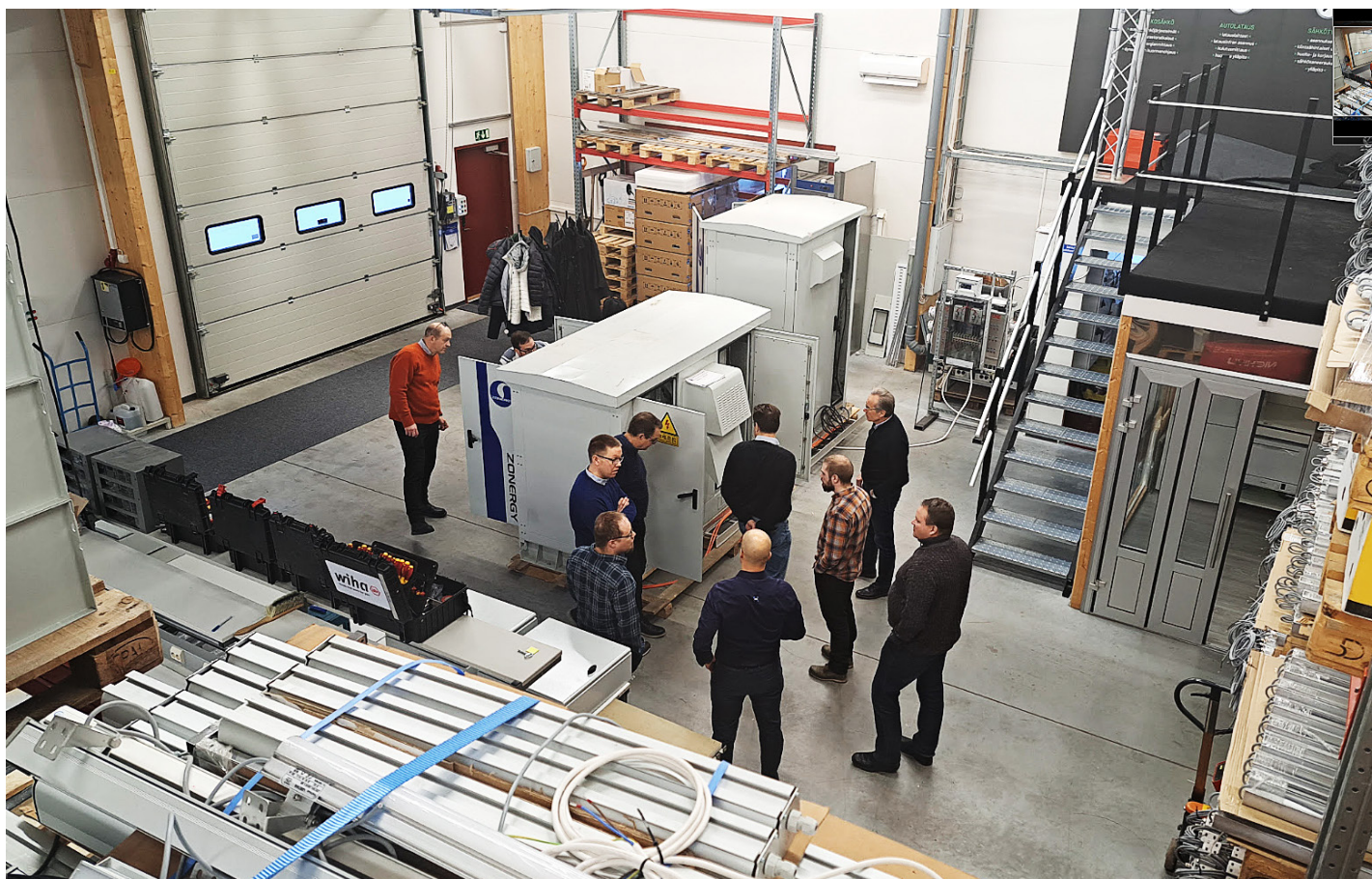
Kolmas työpaketti käsittää muun muassa eri sidosryhmien kontaktointia, hankkeen esillä pitämistä ja markkinointia sekä Merenkurkun alueen tunnettuuden parantamista. Nämä aktiviteetit painottuvat hankkeen viimeiseen vuoteen.

Edellisten lisäksi hankkeessa on tavattu energia-alalla toimivia yrityksiä ja selvitetty niiden haasteita energiamurroksessa sekä sitä, miten yritykset voisivat hyötyä hankkeesta. Ohjausryhmän tapaaminen järjestettiin kesällä Skellefteåssa, ja energiayhtiöitä on tavattu sekä livenä että etäyhteyksin. Yksi merkittävä tapaaminen järjestettiin Kokkola Material Weekin yhteydessä. Tuolloin paikalla oli koko projektiryhmä esittelemässä hanketta sekä siihen kuuluvia pilotteja.

och Umeå ordnades två workshops, som vardera samlade ett 20-tal deltagare.

Det tredje arbetspaketet innefattar att bland annat kontakta olika intressentgrupper, lägga fram och marknadsföra projektet samt förbättra Kvarkenområdets kändhet. Dessa aktiviteter genomförs främst under projektets sista år.

Utöver de ovan nämnda aktiviteterna har man inom ramen för projektet träffat företag som är verksamma inom energisektorn och undersökt deras utmaningar i energiomställningen samt hur företagen kunde dra nytta av projektet. Styrgruppsmötet hölls i Skellefteå i somras, och både fysiska möten och distansmöten har ordnats med energibolagen. Ett betydande möte ordnades i samband med Kokkola Material Week. Då var hela projektgruppen närvarande för att presentera projektet och de test som ingick i det.

Sähköyhtiöiden ja yritysten edustajia tutustumassa DC-One:in akkuvarastoratkaisuihin Bothnia Green Energy -hankkeen vierailumatkalla Tampereen seudulle.

Representanter för elbolag och företag bekantar sig med DC-One:s batterilagerlösningar under Bothnia Green Energy-projektets besök i Tammerforsregionen.

Target Circular Liiketoiminnan kehittämistä kansainvälisessä yhteistyöhankkeessa

Target Circular on 3-vuotinen yrittäjyyteen, kasvuun ja kehittämiseen keskittyvä kansainvälinen Euroopan unionin osarahoittama hanke, joka käsittelee maantieteellisesti Pohjoisen periferian ja Arktisen alueen. Yhteistyömaina ovat Suomi, Norja, Islanti sekä Irlanti, ja hankkeen projektipäällikkönä toimii yrityskehittäjä Pekka Pohjola KOSEKista. Suomesta hankkeeseen kuuluu myös Centria-ammattikorkeakoulu.

Hankkeessa muun muassa jaetaan kokemuksia siitä, miten yrityskehittämistä tehdään eri yhteistyömaisissa. Perustana on irlantilais-italialainen tutkimus, jonka mukaan yrityksissä päätöksenteko on sitä parempaa ja yritysten kehittymistä edistävää, mitä enemmän päätöksenteko perustuu laadukkaaseen tietoon. Lisäksi hankkeen läpileikkaavana teemana on kiertotalous ja sen huomioinen yritysten toiminnassa.

Hankkeen kohderyhmänä ovat pk-yritykset ja yritysneuvontaa tekevät organisaatiot. Hankkeessa pyritään parantamaan yritysten päätöksentekoa tuomalla kasvu- ja kehityshankkeissa yritysten jokapäiväiseen käyttöön työkaluja, kuten Business Model Canvas tai investointien takaisin maksun ROI-kaava. Uuden oppimista tuetaan hankkeen aikana jalostettavilla digitaalisilla opiskelumateriaaleilla, joiden ansiosta yrittäjät voivat tulevaisuudessa hyödyntää aineistoa silloin, kun se sopii parhaiten heidän aikatauluihinsa.

Edellisten lisäksi selvitetään erilaisten yhteistyöpalveluiden saatavuutta. Erityisesti pienemmissä yrityksissä esimerkiksi markkinointipäällikön palvelut tai sopivilta osin tuotekehityksen palvelut on mahdollista ulkoistaa. Hankkeessa koottava palvelulistaus auttaa yrityksiä käyttämään jaettuja palveluita.

KOSEKin osalta tavoitteena on erityisesti vahvistaa startup-kulttuuria Kokkolan seudulla. Niiden, joilla on ideoita, on tärkeää löytää tarvitsemansa apu, oli kyse rahoituksesta tai vaikkapa henkilö- tai tutkimusresursseista. Syksyllä hankkeessa pilotoitiinkin muun muassa

Target Circular Utveckling av affärsverksamhet i ett internationellt samarbetsprojekt

Target Circular är ett 3-årigt, av Europeiska unionen delfinansierat internationellt projekt där fokus ligger på företagande, tillväxt och utveckling. Geografiskt omfattar projektet Norra Periferin och Arktis. Samarbetsländerna omfattar Finland, Norge, Island och Irland, och projektledare är KOSEK:s företagsutvecklare Pekka Pohjola. Från Finland deltar även yrkeshögskolan Centria i projektet.

I projektet delas bland annat erfarenheter av företagsutveckling i de olika samarbetsländerna. Detta bygger på en irländsk-italiensk studie, enligt vilken företagens beslutsprocess blir allt bättre och mer gynnsam för företagsutveckling, ju mer processen grundar sig på information av hög kvalitet. Ett annat genomgående projekttema är cirkulär ekonomi och beaktande av denna i företagets verksamhet.

Målgruppen är små och medelstora företag samt organisationer som har företagsrådgivning. Syftet med projektet är att förbättra företagens beslutsprocess genom tillväxt- och utvecklingsprojekt där t.ex. verktygen Business Model Canvas eller ROI-formeln för återbetalning av investeringar introduceras för daglig användning vid företagen. Inläringen stöds med digitalt studiematerial som vidareutvecklas under projektets gång och som företagarna i framtiden kan använda när det passar bäst in i deras tidtabeller.

Utöver det ovan nämnda utreds tillgången till olika samarbetstjänster. I synnerhet vid mindre företag kan exempelvis marknadsföringstjänster eller i lämpliga delar produktutvecklingstjänster utplaceras. I projektet görs en lista över tjänster som hjälp för företagen att anlita gemensamma tjänster.

När det gäller KOSEK är målet särskilt att stärka uppstartskulturen i Karlebyregionen. Det är viktigt att de som har idéer hittar den hjälp de behöver, oavsett finansiering eller t.ex. person- eller undersökningsresurser. Under hösten testade utvecklingsbolagen och företags-

kehitysyhtiöiden yrityskehittäjien kanssa startup-yrittäjien liiketoiminnan kehitysohjelmaa positiivisin tuloksin. Liiketoiminnan kehittämisohjelma on määrä käynnistyä varsinaiseen pilotointiin yritysten kanssa keväällä 2024. Ohjelma on avoin myös muille kuin startup-yrittäjille ja se on osallistujille maksuton.

Retkibussi-hanke päätökseen

Vuonna 2022 käynnistynyt ja vihreämpiin matkaketjuihin keskittynyt Retkibussi – Vihreämpi matkaketju-hanke päättyi elokuussa. EAKR-rahoitteisessa hankkeessa liikennöinti oli vain yksi osa hanketta, sillä laajempina tavoitteena olivat eri liikennöintivälineitä yhdistelevät vihreämmät matkaketjut. Keski-Pohjanmaalle pääsee hyvin julkisilla kulkuneuvoilla, mutta Kokkolasta tai Kannuksesta eteenpäin ei ole juurikaan tarjolla julkisia liikennenyhteyksiä sisämaan ja rannikon luonto- ja matkailukohteisiin kesäaikaan.

Edellisesästä retkibussin reittejä tarkennettiin aikaisempien kokemusten perusteella retkibussin liikennöityä juhannuksen jälkeisestä viikosta lähtien kuuden viikon ajan elokuun alkuun saakka. Ohtakariin retkibussi liikennöi kolmena päivänä viikossa ja Öjaan yhtenä päivänä viikossa. Perhon Salamajärvelle retkibussi ajoi perjantaisin kahdesti ja sunnuntaisin kerran niin, että aikataulut oli sovitettu junayhteyksiin.

Palvelu sai tälläkin kertaa hyvän vastaanoton ja se herätti positiivista kiinnostusta matkailuväen keskuudessa. Sen lisäksi, että hankkeen mahdollistama joukkoliikenne palveli matkailijoita ja paikallisia ihmisiä, retkibussi toi kydyissään potentiaalisia asiakkaita paikallisille matkailuyrittäjille.

Retkibussi loi pohjaa palvelun jatkumiselle myös tulevaisuudessa. Hankkeen päätyttyä alueen kuntien kanssa keskustellaan siitä, kuinka retkibussin liikenne voitaisiin toteuttaa markkinaehtoisesti vilkkaimman matkailukauden ajan heinäkuussa.

utvecklarna med positiva resultat bl.a. ett affärsutvecklingsprogram för uppstarts företag. Enligt planerna ska affärsutvecklingsprogrammet inledas med test tillsammans med företagen under vårvintern 2024. Programmet är avsett även för andra företag än uppstartsföretag och är gratis för deltagarna.

Projektet Retkibussi avslutades

Det år 2022 påbörjade projektet Retkibussi – Vihreämpi matkaketju för grönare resekedjor avslutades i augusti. I det ERUF-finansierade projekt var trafikeringen endast en del av projektet, där det mer omfattande målet var grönare resekedjor där olika transportmedel kombineras. Det är lätt att ta sig till Mellersta Österbotten med kollektivtrafikmedel, men från Karleby eller Kannus finns det under sommaren knappt några kollektivtrafikförbindelser till natur- och turistdestinationerna i inlandet och på kusten.

Utifrån tidigare erfarenheter preciserades utflyktsbussens rutter jämfört med föregående sommar. Bussen trafikerade från och med veckan efter midsommar under sex veckor fram till början av augusti. Utflyktsbussen trafikerade till Ohtakari tre dagar per vecka och till Öja en dag per vecka. Fredagar körde utflyktsbussen två turer och söndagar en tur till Salamajärvi i Perho enligt en tidtabell som hade samordnats med tågförbindelserna.

Även denna gång fick tjänsten ett gott mottagande och väckte ett positivt intresse bland turisterna. Förutom den kollektivtrafik som projektet möjliggjorde för turister och lokalbefolkningen skjutsade utflyktsbussen potentiella kunder till de lokala turistföretagarna.

Utflyktsbussen skapade en grund för en fortsättning på tjänsten även i framtiden. Nu när projektet har avslutats ordnas med kommunerna inom området en diskussion om hur utflyktsbussens trafikering kunde ordnas på marknadsvillkor under den livligaste turistsäsongen i juli.

Tuloslaskelma / Resultaträkning

31.12.2023

	2023	2022	
LIKEVAIHTO	947 378,17	937 701,65	OMSÄTTNING
Liiketoiminnan muut tuotot	259 147,39	346 453,66	Övriga rörelseintäkter
Materialit ja palvelut	-57 592,75	-124 697,97	Material och tjänster
Henkilöstökulut	-766 407,49	-771 566,18	Personalkostnader
Sunnitelmanmukaiset poistot	-1 009,31	-1 345,74	Avskrivningar
Liiketoiminnan muut kulut	-391 157,24	-387 504,17	Övriga rörelsekostnader
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	-9 641,23	-958,75	Rörelsevinst (-förlust)
Rahoitustuotot ja kulut	9 641,23	958,75	Finansiella intäkter och kostnader
Voitto (-tappio) ennen tilin- päättösiirtoja ja veroja	0,00	0,00	Vinst (-förlust) före boksluts- dispositioner och skatter
Tilikauden verot	-52,70	-537,29	Direkta skatter
TILIKAUDEN VOITTO (-TAPPIO)	-52,70	-537,29	RÄKENSKAPSPERIODENS VINST (-FÖRLUST)

Tase / Balansräkning

31.12.2023

VASTAAVAA	2023	2022	AKTIVA
PYSYVÄT VASTAAVAT			BESTÅENDE AKTIVA
Aineelliset hyödykkeet	3 027,90	4 037,21	Materiella tillgångar
Sijoitukset	169 362,28	127 131,09	Placeringar
Pysyvät vastaavat yhteensä	172 390,18	131 168,30	Bestående aktiva
VAIHTUVAT VASTAAVAT			RÖRLIGA AKTIVA
Saamiset yhteensä	194 937,93	249 411,69	Fordringar
Rahat ja pankkisaamiset	351 965,10	313 128,46	Kassa och bank
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	546 903,03	562 540,15	RÖRLIGA AKTIVA
VASTAAVAA	719 293,21	693 708,45	AKTIVA
VASTATTAVAA	2023	2022	PASSIVA
OMA PÄÄOMA			EGET KAPITAL
Osakepääoma	50 000,00	50 000,00	Aktiekapital
SVOP-rahasto	386 551,13	386 551,13	SVOP-fond
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	50 280,29	18 064,63	Balanserad vinst (förlust) från tidigare räkenskapsperioder
Tilikauden voitto (tappio)	-52,70	-537,29	Räkenskapsperiodens vinst (-förlust)
Oma pääoma yhteensä	486 778,72	454 078,47	Eget kapital
VIERAS PÄÄOMA			FRÄMMANDE KAPITAL
Lyhytaikainen yhteensä	232 514,49	239 629,98	Kortfristiga
Vieras pääoma yhteensä	232 514,49	239 629,98	Främmande kapital
VASTATTAVAA	719 293,21	693 708,45	PASSIVA

KOSEK in organisaatio

Kokkolanseudun Kehitys Oy, KOSEK on 19.9.2002 perustettu, Kokkolan kaupungin ja Perhon kunnan (1.1.2019 alkaen) omistama kehitysyhtiö.

KOSEK vastaa Kokkolan elinkeino-ohjelman toteuttamisesta ja yritysten tarvitsemista palveluista. KOSEK kehittää alueen yrityksiä ja toimialoja, edistää kansainvälisyyttä sekä palvelee omistajanvaihdoksissa.

Tuemme yrityksiä kasvussa ja investoinneissa uusien työpaikkojen luomiseksi. Viestimme Kokkolan vahvuuksista yritysten sijoittumispaikkana ja liiketoimintaympäristönä. Toimimme yhteistyössä koulutusorganisaatioiden, Kokkolan seudun työllisyyden kuntakokeilun ja TE-palveluiden kanssa osaavan henkilöstön saamiseksi ja monipuolisen koulutuksen tarjoamiseksi.

KOSEK palvelee ja kehittää yrityksiä ja aluettamme, ja alueen yrityksille neuvontapalvelut ovat maksuttomia. Laajat verkostomme mahdollistavat monipuolisen kontaktipinnan alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti.

Hallituksen jäsenet vuonna 2023

Hallitus 15.5.2023 alkaen

Styrelsen fr.o.m. 15.5.2023

Lauri Laajala, puheenjohtaja, ordförande

Antti Sallansalmi, varapuheenjohtaja, viceordförande

Heikki Kiiskilä

Linda Boberg-Santala

Jonas Heinola

Oliver Pietilä

Kirsi Rytönen (12.12.2023 saakka)

KOSEKs organisation

Karlebynejdens Utveckling Ab, KOSEK grundades 19.9.2002 och är ett utvecklingsbolag som ägs av Karleby stad och Perho kommun (från och med 1.1.2019).

KOSEK ansvarar för att genomföra Karlebys näringsprogram och för de tjänster som företagen behöver. KOSEK utvecklar företagen och branscherna i regionen, främjar internationalisering och betjänar vid ägarbyten.

Vi stöder företag i tillväxt och investeringar för att skapa nya arbetstillfällen. Vi kommunicerar om områdets styrkor som placeringsort och affärsmiljö för företag. Vi samarbetar med utbildningsorganisationer, det kommunala sysselsättningsförsöket i Karlebyregionen och arbets- och näringstjänsterna för att få kunnig personal och för att erbjuda mångsidig utbildning.

KOSEK betjänar och utvecklar företag och vår region, och rådgivningstjänsterna är avgiftsfria för företagen. Våra omfattande nätverk möjliggör en mångsidig kontaktyta regionalt, nationellt och internationellt.

Hallitus 15.5.2023 saakka *Styrelsen fram till 15.5.2023*

Vesa Pihlajamaa, puheenjohtaja, ordförande
Sari Innanen, varapuheenjohtaja, viceordförande
Olli Lindqvist
Kirsi Rytönen
Janne Jukkola
Linda Boberg-Santala
Lauri Laajala

KOSEKin toimitusjohtaja

KOSEKin toimitusjohtajana on toiminut
Timo Lahtinen 1.1.2021 alkaen.

Verkställande direktör för KOSEK

Timo Lahtinen har sedan 1.1.2021 verkat som
KOSEK:s verkställande direktör.

KOSEKin henkilöstö 2023 *KOSEKs personal 2023*

Timo Lahtinen
toimitusjohtaja

Leila Pirttimäki

hallinto- ja taloussihteeri (31.7. saakka)

Sami Viljanen, yrityskehittäjä

Kari Huhta, yrityskehittäjä

Magnus Nygård (9.1. alkaen)

Matthew Mendy, yrityskehittäjä

Pekka Pohjola, yrityskehittäjä

Janne Vähäkangas, yrityskehittäjä

Anne Koskinen, yrityskehittäjä, Perho

Sari Yli-Hukka, projektipäällikkö
(2.1. alkaen)

Leo Byskata, projektipäällikkö
(11.1. alkaen)

Nora Birkman Neunstedt
yrittäjäkehittäjä (31.8. saakka)

Titta Tilvis, projektipäällikkö
/ tapahtumakoordinaattori
(30.11. saakka)

Johanna Haikola
viestintäkoordinaattori
(Kokkolan kaupungin
markkinointi- ja viestintätiimi)

KOSEK

**KOKKOLANSEUDUN
KEHITYS OY
KARLEBYNEJDENS
UTVECKLING AB**

Kauppatori 5 Salutorget
67100 Kokkola - Karleby
Puh./Tfn. (06) 824 3400
info@kosek.fi
www.kosek.fi